

Okruhy otázek pro zkoušku z předmětu

Právo tvorba pro veřejnou správu

U zkoušky (ústní) lze používat všech uváděných předpisů (včetně Legislativních pravidel vlády, Zásad pro RIA atd.)

Pozor – tento materiál může být doplněn s ohledem na probranou látku na konzultacích a podle aktuálních potřeb

1. Pojem právo tvorba v teorii a praxi. Složky teorie legislativy

(Co to je právo tvorba, zákonodárství, legislativa, normotvorba jako pojmy, co zahrnují. Jaký má význam tvorba práva, jak lze právo tvořit, základní způsoby a přístupy)

(Podklad - úvodní konzultace, prezentace, Legislativní proces, s. 33 n.)

2. Vztah pojmů právní řád a systém práva

(prezentace, list č. 2 až 8, Legislativní proces. s. 52 - 58)

3. Klasifikace a systemizace právních předpisů a právního řádu

(Prezentace, druhy právních předpisů, charakteristika, listy 25 až 35)

4. Právní a interní úprava tvorby práva

(Jaké právní předpisy a interní směrnice upravují tvorbu práva, jaký je mezi nimi rozdíl, jaký mají význam, proč nemáme zákon o tvorbě práva jako některé státy)

(Legislativní proces, s. 59 n, Prezentace list č. 9 až 12, konzultace)

5. Legislativní pravidla vlády – základní charakteristika obsahu

(co obsahují, jaký mají význam, koho zavazují)

(viz Legislativní pravidla - studijní materiály předmětu, přehled problémů, které jsou upraveny, systematika Pravidel, Legislativní proces, s. 279-288)

6. Mechanismus tvorby práva – obecný přehled

(orgány s legislativní pravomocí, poradní orgány – Leg. rada, pracovní komise, legislativní aparát orgánů s legislativní pravomocí)

(Prezentace č. 37, 39, konzultace, Legislativní proces, s. 293-295, Ústava ČR čl. 2, 15, 50, 78, 79, 104)

7. Teorie legislativy a její složky – základní přehled

(Prezentace, list 13 až 17, konzultace)

8. Zákon, zákonodárství

(co je to zákon – v materiálním a formálním smyslu, jak jej chápalo 18. století – viz úvodní definice z Ústavy Francie 1793, jaký význam má zákon pro stát a větve státní moci, jaký význam má z hlediska postavení jedince, co to je výhrada zákona, popř. ústavního zákona)

(konzultace, prezentace list č. 1, skripta ÚP pro bakaláře, kap. 10.1.)

9. Příprava právního předpisu – základní fáze

(věcná příprava, požadavky, oficiální fáze, odlišení – zákonodárský proces, tvorba předpisů výkonných orgánů, tvorba předpisů samosprávy)

(Legislativní proces – s. 97, Ústava – čl. 15, 41-52, 62, 76, 78, 79, 104, Legislativní pravidla, čl. 2 až 12 – odlišení věcný záměr a návrh či osnova zákona)

10. Pojem hodnocení dopadu právní regulace – RIA

(co to znamená, jak je to upraveno, kdy se provádí, rozlišení – malá RIA, velká RIA, principy pro provádění)

(usnesení vlády č. 877/29007 – s. 5 až 12, *Legislativní proces*, s. 248- 261, text ve *Studijních materiálech – stav 2011*)

11. Systematika právního předpisu

(*Legislativní proces*, s. 346 n. – jen základní přehled pro pochopení *Legislativních pravidel*, *Legislativní pravidla vlády*, čl. 25 až 29, 39, 47 až 51, *prezentace list 33*) (složky textu právního předpisu a vysvětlení, co znamená označení - ustanovení úvodní, základní, obecná, společná, přechodná, závěrečná, zrušovací, poznámky pod čarou - *článek v IS MUNI*)

12. Vztah zákona a podzákonného předpisu. Zmocňovací ustanovení

(jaký je význam, z čeho vztah vychází z hlediska ústavy a hierarchie právního řádu, nároky na zmocňovací ustanovení, význam *secundum et intra legem* (*Legislativní proces*, s. 114-121, s. 365-371, čl. 2, čl. 4 *Listiny*, čl. 79 odst. 3 čl. 104 odst. 3 *Ústavy*, *Legislativní pravidla* – čl. 49 až 50)

13. Účinnost, platnost a použitelnost právního předpisu

(co tyto pojmy znamenají, zákon č. 309/1999 Sb., o *Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv*, zákon o *obcích* - § 12, *Legislativní proces*, s. 383-393)

14. Právní jazyk

(Pojmy, jazyk, definice, legální definice, legislativní zkratky, obdobně a přiměřeně) (*Legislativní proces*, s. 342-346, *prezentace – list č. 40 až 43*, *Leg. pravidla* čl. 40 až 47..)

15. Implementace práva EU do právního řádu ČR

(jen znalost základních pojmů jako implementace – pozitivní a negativní, transpozice směrnic, harmonizace, unifikace, primární právo EU, sekundární právo, nařízení a směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska) (*základ v Legislativní proces*, s. 499-512, *Smlouva o fungování EU* – čl. 288, *JŘPS a JŘS*)

(kdo u nás implementaci zajišťuje, doložka slučitelnosti v návrzích právních předpisů)

(*Legislativní proces* – s. 516-522)

16. Zákonodárny proces v Poslanecké sněmovně

(Pojem, základní fáze, pojem čtení)

(*Legislativní proces*, s. 97-109, *Ústava ČR*, čl. 41 až 52, *JŘPS* § 86 až 98.!!! *Pozor, pokud používáte starší úzetko, upozorňuji, že v zákonodárném procesu došlo k drobnějším změnám. Je však třeba znát jen základy, fáze, čtení atd.*)

17. Zákonodárny proces v Senátu

(Pojem, základní fáze, odlišnosti v Senátu, možnost neprojednat návrh zákona, *Legislativní proces*, s. 97-109, *Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva*, 2011, s. 201-210, *Ústava ČR*, čl. 45 až 49, *JŘS* § 98 až 113, EU, zákonná opatření Senátu, návrh zákona podávaný samotným Senátem - § 120 až 131)

18. Zákonodárny proces v době mimořádných stavů a při plnění mezinárodních závazků

(co platí obecně, zvláštnosti)

(*JŘPS* § 99 až 100a, *JŘS* § 118, 119, *úst. zák. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR* – čl. 8)

19. Zákonodárny proces a státní rozpočet

(jaké zvláštnosti má projednávání státního rozpočtu)

(čl. 42 *Ústavy ČR*, *JŘPS* § 101 až 106)

20. Příprava nařízení vlády

(*Legislativní proces*, s. 310-312, *Legislativní pravidla*, čl. 13 až 15)

21. Příprava vyhlášky ústředního nebo jiného správního úřadu

(Legislativní proces, s. 313-321, Legislativní pravidla, čl. 16)

22. Publikace právních předpisů

(co to je, jaké druhy známe, jaké máme publikační orgány, jaké jsou funkce publikačního orgánu)

(prezentace list č. 19, konzultace, JŘPS - § 107, zákon č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv – úplné znění, zákon o obcích - § 12, zákon o krajích - § 8)

23. Elektronizace legislativního procesu a publikace právních předpisů

(Co to znamená, kde a jak se může uplatnit, eSbirka, eLegislativa, eklep)

(prezentace, list č. 20 až 23, Legislativní proces, s. 227-247)

24. Judikatura Ústavního soudu v otázkách legislativy

(základní přehled o problémech, které ÚS řešil, co kritizoval, částečně plyne i dalších okruhů)

(prezentace, list č. 47 a 48, dále Filip: ÚS a legislativa, 2005, ÚS a tvorba práva, 2007 – obojí vloženo ve Studijních materiálech)

25. Právní předpisy obcí a krajů – teoretická a ústavněprávní východiska, místo v právním řádu, sankcionování

(Ústava ČR, zákon o obcích, zákon o krajích, zákon o přestupcích, Legislativní proces, s. 158-162, 168-177, 115-123, [Zápis ze semináře k ukládání sankcí za porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách \(23.10.2008\)](#), <http://www.mvcr.cz/odk>)

26. Právní předpisy obcí a krajů – legislativní proces

(zákon o obcích, zákon o krajích, zákon o místním referendu, [Pravidla pro vydávání právních předpisů obcí a krajů](#) – metodická pomůcka MV ČR, [Vzory právních předpisů obcí](#), <http://www.mvcr.cz/odk>)

27. Právní předpisy obcí a krajů – předmět právní úpravy

(zákon o obcích - § 10, zákon o krajích, [Přehled zákonných zmocnění pro vydávání obecně závazných vyhlášek územních samosprávných celků](#), <http://www.mvcr.cz/odk>)

28. Obecně závazné vyhlášky obcí regulující místní záležitosti veřejného pořádku

(zákon o obcích, [Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace 2012](#), [Zápis ze semináře k obecně závazným vyhláškám obcí o veřejném pořádku](#), <http://www.mvcr.cz/odk>)

29. Právní předpisy obcí a krajů – státní dozor

(zákon o obcích, zákon o krajích, [Sborník odboru dozoru a kontroly veřejné správy za rok 2011](#), s. 8-18, 52-59, <http://www.mvcr.cz/odk>)

30. Právní předpisy obcí a krajů – judikatura Ústavního soudu od prosince 2007

(zákon o Ústavním soudu, [Přehled nálezů Ústavního soudu 2010-2011](#), [Judikatura Ústavního soudu k OZV 2009-2011](#), <http://www.mvcr.cz/odk>, <http://www.usoud.cz>)